

คำกล่าวปาฐกถา

ดร. ประसार ไตรรัตน์วรกุล

ผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

“เศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจไทย กับความท้าทายของนโยบายการเงินในอนาคต”

งานสัมมนาวิชาการประจำปี 2558 ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ณ โรงแรมพูลแมน ขอนแก่น ราชา ออคิด

วันศุกร์ที่ 11 กันยายน 2558 เวลา 13.10-14.00 น.

แขกผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับเกียรติมากกล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “เศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจไทย กับความท้าทายของนโยบายการเงินในอนาคต” ในงานสัมมนาวิชาการประจำปีของสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกครั้ง นับเป็นโอกาสอันดีที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลายจะได้มาแลกเปลี่ยนทัศนะเกี่ยวกับ แนวทางการดำเนินนโยบายการเงินการคลัง และทิศทางของเศรษฐกิจอีสาน ภายใต้บริบทเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยที่เปลี่ยนแปลงไป

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการสัมมนาในวันนี้จะช่วยให้ทุกท่านได้ทราบถึง ความท้าทายและโอกาสต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น และพร้อมที่จะตั้งรับและปรับตัว ให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในระยะต่อไป

ในครั้งนี้ ผมขอเริ่มต้นปาฐกถาด้วยสถานะเศรษฐกิจโลกปัจจุบันที่ทั้งผันผวนและไม่แน่นอน จากนั้นจะขอกกล่าวถึงผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกต่อ เศรษฐกิจไทยในภาพรวม และค่อยเจาะลึกไปที่เศรษฐกิจภาคอีสาน นอกจากนี้ ผมจะขอเล่าถึงความท้าทายในการดำเนินนโยบายการเงิน ซึ่งที่ผ่านมา ธปท. ได้ใช้กลยุทธ์ทั้งเชิงรับและเชิงรุกเพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจสามารถฟื้นตัวได้อย่างมีเสถียรภาพ และสุดท้าย ผมขอกกล่าวถึงบทบาทของทุกภาคส่วนในการประสานมือ เพื่อรับมือกับความท้าทายและทำให้เศรษฐกิจไทยเติบโตได้อย่างมั่นคง

ส่วนที่ 1 : เศรษฐกิจโลก “โอกาสท่ามกลางความท้าทาย”

ท่านผู้มีเกียรติครับ

สภาวะเศรษฐกิจโลกปัจจุบันยังคงผันผวนและมีความไม่แน่นอนสูง ขณะที่ทั่วโลกกำลังจับตามองอย่างใกล้ชิดถึงทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลัก โดยเฉพาะจีนและสหรัฐอเมริกา

ในช่วงที่ผ่านมา เศรษฐกิจจีนนั้นเริ่มมีสัญญาณชะลอตัวลงอย่างชัดเจน ทำให้นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่ปรับลดคาดการณ์อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจีนลงอย่างต่อเนื่อง และแม้หลายฝ่ายจะมองว่าเศรษฐกิจจีนจะยังคงชะลอตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป (soft-landing) แต่ความเสี่ยงต่อเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ก็เริ่มแสดงออกมาให้เห็นชัดเจนขึ้น

เครื่องชี้วัดด้านการลงทุน การบริโภค และการส่งออกล้วนมีแนวโน้มอ่อนแอลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความเชื่อมั่นภาคเอกชนปรับลดลง โดยเฉพาะความเชื่อมั่นต่อผู้ดำเนินนโยบายในการดูแลเศรษฐกิจ แม้ทางการจีนจะได้ดำเนินนโยบายการเงินการคลังแบบขยายตัวอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การที่ราคาหลักทรัพย์ของจีนปรับลดลงอย่างฉับพลัน และรุนแรงในช่วงที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะความกังวลของนักลงทุนในประเด็นดังกล่าว

การดำเนินนโยบายของธนาคารกลางจีนทำให้เงินหยวนอ่อนค่าลงในช่วงที่ผ่านมา และเนื่องจากค่าเงินในภูมิภาคมักเคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกัน ค่าเงินสกุลอื่นๆ ของประเทศเศรษฐกิจใหม่ (Emerging markets) ในเอเชียจึงปรับลดลงด้วย ขณะที่การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนส่งผลทางตรงต่อประเทศอื่นๆ ในเอเชียที่ส่วนใหญ่ส่งออกไปจีน

ด้านเศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังมีทิศทางฟื้นตัวต่อเนื่อง แต่ผู้ส่งออกก็อาจไม่ได้รับอานิสงส์จากภาวะเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ปรับดีขึ้นอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เนื่องจากโครงสร้างการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไป เศรษฐกิจหลักมีการพึ่งพาการผลิตในประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณการค้าระหว่างประเทศลดลง ประเทศที่พึ่งพาการส่งออกสินค้าจึงสามารถพึ่งพารายได้จากการส่งออกได้น้อยลง

นอกจากนี้ เศรษฐกิจโลกยังคงเผชิญกับความไม่แน่นอนเกี่ยวกับช่วงเวลาของการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ ความผันผวนของตลาดการเงินในช่วงที่ผ่านมายืนยันได้ถึงความกังวลของนักลงทุนทั่วโลก และเรายังได้เห็นเงินทุนไหลออกจากทั้งตลาดทุนและตลาดพันธบัตรในประเทศเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งส่งผลเพิ่มเติมต่อความผันผวนของค่าเงินสกุลเหล่านั้น

อย่างไรก็ดี ธนาคารกลางสหรัฐฯ มีแนวโน้มที่จะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยแบบค่อยเป็นค่อยไปซึ่งจะทำให้ตลาดการเงินมีเวลาในการปรับตัว และที่ผ่านมาสมาชิกในคณะกรรมการนโยบายการเงินของสหรัฐฯ (FOMC) ก็มีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการปรับอัตราดอกเบี้ย ซึ่งอาจช่วยลดความกังวลของนักลงทุนและความผันผวนในระยะข้างหน้า

ส่วนที่ 2 : เศรษฐกิจไทย “แม้พายุจะถาโถม แต่พื้นฐานยังมั่นคง”

ท่านผู้มีเกียรติครับ

การชะลอตัวของเศรษฐกิจและความผันผวนในตลาดการเงินโลกเปรียบได้กับพายุที่ทั้งสร้างความผันผวนให้แก่ตลาดการเงินและถาโถมเข้าสู่ภาคเศรษฐกิจจริง แต่ปัจจัยพื้นฐานที่ดีก็เปรียบดั่งบังเกอร์ที่ช่วยลดทอนผลของพายุจากภายนอกประเทศได้

ในภาพรวม เสถียรภาพเศรษฐกิจไทยยังอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราการว่างงานและเงินเฟ้อของเราอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาปัจจัยต่างประเทศ เรามีหนี้สาธารณะที่ไม่สูงนักเมื่อเทียบกับจีดีพี เงินสำรองระหว่างประเทศที่มีเพียงพอต่อการชำระหนี้ระยะสั้น และดุลบัญชีเดินสะพัดที่เกินดุล ดังนั้น ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทิศทางนโยบายทางการเงินสหรัฐฯ ต่อตลาดการเงินไทยจึงน่าจะมีจำกัด

ภาคธุรกิจส่วนใหญ่ที่มีหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศมีการบริหารความเสี่ยงที่ดี เช่น ได้ทำธุรกรรม swap เพื่อแปลงหนี้เป็นเงินสกุลต่างประเทศเป็นเงินบาท ขณะที่บางส่วนมีรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศจึงถือเป็นการป้องกันความเสี่ยง

ตามธรรมชาติ (natural hedge) เช่นเดียวกับ ธพ. ที่มีการปิดความเสี่ยงของหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศ ทั้งนี้ การอ่อนค่าของเงินบาทเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับค่าเงินในภูมิภาคและไม่ได้ผันผวนมากเมื่อเทียบกับสกุลเงินอื่นๆ ในภูมิภาค

หันกลับมาที่ผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน **โครงสร้างการค้าไทย-จีน ยังคงเอื้อประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย** สินค้าส่งออกของไทยไปจีนประมาณครึ่งหนึ่งเป็นสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นสินค้าจำเป็นและจีนไม่สามารถผลิตเองได้เพียงพอกับความต้องการ การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนจึงไม่น่าส่งผลต่อการส่งออกในส่วนนี้ สินค้าส่งออกของไทยไปจีนอีกครึ่งหนึ่งเป็นสินค้าที่จีนนำเข้าไปผลิตเพื่อส่งออก (re-export) ซึ่งน่าจะได้ผลดีจากการปรับลดค่าเงินหยวน

เมื่อพิจารณาด้านการแข่งขันทางการค้า **จีนถือเป็นคู่ค้าของไทยมากกว่าคู่แข่ง** ขณะที่ตลาดส่งออกของทั้งสองประเทศก็ไม่ทับซ้อนกันมาก จีนเน้นส่งออกตลาด G3 ส่วนไทยพึ่งพาการส่งออกไปตลาดอาเซียนและจีน สัดส่วนการส่งออกไปตลาดที่แข่งขันกันมีเพียงประมาณ 3.3% ของการส่งออกรวมของไทยเท่านั้น นอกจากนี้ ค่าเงินหยวนที่อ่อนลงเอื้อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถนำเข้าเครื่องจักรจากจีนได้ในราคาที่ถูกลง เช่นเดียวกับวัตถุดิบบางประเภทซึ่งไทยผลิตเองไม่ได้ทั้งหมด เช่น เหล็กและเคมีภัณฑ์

ทางการท่องเที่ยว แม้จะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบบ้าง แต่ประสบการณ์ที่ผ่านมาชี้ว่าหากสถานการณ์สามารถควบคุมได้ การท่องเที่ยวจะฟื้นตัวได้ภายใน 2-3 เดือน ยิ่งไปกว่านั้น **ประเทศไทยยังถือว่าเป็นจุดหมายปลายทางอันดับต้นๆ ของนักท่องเที่ยวจีน** และจำนวนนักท่องเที่ยวจากจีนยังมีศักยภาพที่จะเติบโตได้อีกมาก ผลของการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของจีนที่จะส่งผ่านมายังไทยในช่องทางนี้จึงไม่น่าจะมีมากนัก

ผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกดูจะน่าเป็นห่วงที่สุด คือ **ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำจากความต้องการที่ลดลงของโลก** (global demand) ทำให้เกษตรกรขาดรายได้ที่จะนำมาจับจ่ายใช้สอยหรือใช้คินหนี้สิน และถูกซ้ำเติมด้วยปัญหาภัยแล้งที่สร้างความเสียหายในหลายพื้นที่ และบางพื้นที่ต้องเลื่อนการเพาะปลูกออกไป รวมถึงปัญหาเชิง**โครงสร้างของการส่งออกของไทย** และ**โครงสร้างการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไปตามที่ได้กล่าวไป** ทั้งหมดส่งผลกระทบต่อรายได้ การจ้าง

งาน และความเชื่อมั่น ทำให้ประชาชนยิ่งระมัดระวังการใช้จ่ายและธุรกิจชะลอการลงทุนออกไป

ส่วนที่ 3 : เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ “โอกาสและความท้าทาย”

ท่านผู้มีเกียรติครับ

ผลกระทบของเศรษฐกิจโลกต่อเศรษฐกิจไทยจะถูกส่งผ่านไปยังเศรษฐกิจภูมิภาค โดยการส่งผ่านอาจมีความแตกต่างกันไปตามโครงสร้างเศรษฐกิจของภาคหรือจังหวัดนั้นๆ หลายท่านคงเห็นด้วยว่าเศรษฐกิจอีสานเองก็เผชิญ “ความท้าทาย” และ “โอกาส” ทางเศรษฐกิจที่มีความเฉพาะตัว

[ด้านการเกษตร] เป็นที่ทราบกันดีว่าภาคอีสานถือเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ พื้นที่ของชาวอีสานส่วนใหญ่พึ่งพารายได้หลักจากภาคเกษตร ทั้งการปลูกพืชอาหารและพืชพลังงาน ทั้งเพื่ออุปโภคบริโภคภายในครัวเรือน ขาย หรือแม้กระทั่งส่งออก **ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและภัยแล้งจึงอาจส่งผลกระทบต่อชาวอีสาน** ทำให้ความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยลดลง และมีปัญหาเรื่องภาระหนี้สินตามมา

[ด้านอุตสาหกรรม] อย่างไรก็ตาม อีสานยังมีศักยภาพในด้านอื่นๆ ที่จะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค โดยภาคอุตสาหกรรมได้เข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้น ในช่วงที่ผ่านมา นักลงทุนเริ่มทยอยลงทุนหลังได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) สะท้อนจากการปรับเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ส่วนผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ก็ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุน การผลิต และการตลาด ด้านงบลงทุนภาครัฐเองก็ขยายตัวสูงขึ้นในหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ตามมาตรการเร่งรัดเบิกจ่ายงบของรัฐบาล

[ด้านการค้าชายแดน] นอกจากนี้ อีสานยังมีศักยภาพด้านการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการค้ากับเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับไทย แม้ว่าการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วงที่ผ่านมาจะทำให้คำสั่งซื้อสินค้าลดลงไปบ้าง แต่ก็ยังเป็นเพียงผลกระทบระยะสั้นที่เกิดจากปัจจัยเชิงวัฏจักร

ที่ผ่านมา รัฐบาลได้ส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการท้องถิ่น ในกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม สิ่งทอ เครื่องสำอาง สมุนไพร และของตกแต่งบ้าน โดยใช้จุดแข็งจากภูมิปัญญาชาวบ้านและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอีสานที่โดดเด่น ประกอบกับการบริการข้อมูลและคำปรึกษาเกี่ยวกับการค้าการส่งออกเพื่อสนับสนุนการขยายตลาด การจับคู่ธุรกิจ การนัดหมายเจรจาการค้า การหาตัวแทนเครือข่ายกระจายสินค้าในต่างประเทศ การจัดนิทรรศการแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีศักยภาพได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำ รวมถึงจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในหลายพื้นที่ในภาคอีสาน เพื่อดึงดูดการลงทุนและเพิ่มขีดความสามารถของภูมิภาคในระยะยาวอีกด้วย

[ด้านการท่องเที่ยว] สำหรับการท่องเที่ยวในภาคอีสาน ดังที่ได้เกริ่นไว้ ผมมองว่าอีสานถือเป็นภูมิภาคที่มีเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และอารยธรรมโบราณ นับพันปีที่ทรงคุณค่า มีโบราณสถานเก่าแก่ที่สำคัญ รวมถึงมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสวยงาม อีกทั้งค่าครองชีพไม่สูง จึงถือเป็นอีกหนึ่งทางเลือกใหม่ให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติได้

ส่วนที่ 4 : ความท้าทายของนโยบายการเงิน “รับและรุก”

ท่านผู้มีเกียรติครับ

หลังจากที่เราได้ตระหนักถึงความท้าทายและโอกาสต่างๆ ที่เข้ามาภายใต้บริบทเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยปัจจุบัน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในฐานะผู้ดำเนินนโยบายการเงิน ได้ดำเนินการทั้งเชิงรับและเชิงรุก เพื่อประคับประคองให้เศรษฐกิจสามารถเติบโตและมีเสถียรภาพ

สำหรับนโยบายเชิงรับ โจทย์สำคัญของ ธปท. และคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) คือ การดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นเนื่อง เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการบริโภคและการลงทุนในประเทศในช่วงที่เศรษฐกิจต้องเผชิญกับความท้าทายจากทั้งปัจจัยเชิงวัฏจักรและปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ในปีนี้นักง. ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงแล้ว 2 ครั้ง ซึ่งมีส่วนช่วยบรรเทาภาระทางการเงินของภาคธุรกิจและครัวเรือน ผลจากการดำเนินนโยบายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นจากอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์และต้นทุนการระดมทุนในตลาดพันธบัตรที่ปรับลดลง

นอกจากนี้ ในการรับมือกับสถานการณ์เฉพาะหน้าและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายการเงิน ธปท. ได้อาศัยความสอดคล้องประสานกับเครื่องมือทางการคลัง เช่น ผ่านโครงการค้ำประกันสินเชื่อของบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ที่ช่วยผู้ประกอบการ SMEs ปลดล็อกปัญหาหลักประกันไม่เพียงพอ ช่วยให้สถาบันการเงินสามารถปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการกลุ่มดังกล่าวได้มากขึ้น พร้อมทั้งได้รับประโยชน์จากอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง

ความท้าทายประการที่ 2 คือ **สถานการณ์ที่ธนาคารกลางของประเทศเศรษฐกิจหลักขับเคลื่อนนโยบายการเงินไปคนละทิศละทาง (Policy Divergence)** โดยจีนได้มีการปรับลดค่าเงินหยวนลง ธนาคารกลางยุโรปและญี่ปุ่นยังคงดำเนินนโยบาย QE ขณะที่ธนาคารกลางสหรัฐฯ เองก็ส่งสัญญาณว่าจะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ในเร็วๆ นี้ ดังที่ผมได้กล่าวไปในช่วงต้น

ความท้าทายของ ธปท. ในประเด็นดังกล่าว คือ **การใช้เครื่องมือเชิงนโยบายที่หลากหลายและยืดหยุ่นเพียงพอในการดูแลความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายและอัตราแลกเปลี่ยน** เราใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวและการผ่อนคลายมาตรการเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศซึ่งทำให้เงินบาทเคลื่อนไหวตามกลไกตลาดสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและไม่สร้างความไม่สมดุลต่างๆ อย่างไรก็ตาม ในระยะสั้นการเคลื่อนไหวของค่าเงินอาจจะมี ความผันผวน เราจึงได้มีการติดตามและประเมินผลกระทบจากการไหลเข้า-ออกของเงินทุนเคลื่อนย้ายอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มั่นใจว่าอัตราแลกเปลี่ยนนั้นเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ไม่เคลื่อนไหวผันผวนจนส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวของภาคธุรกิจ ในขณะเดียวกันก็ขอให้ภาคเอกชนบริหารความเสี่ยงของตนเองผ่านผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่างๆ เช่นกัน

ด้านนโยบายเชิงรุก ธปท. ให้ความสำคัญกับเสถียรภาพการเงิน เพื่อดูแลไม่ให้ความไม่สมดุลก่อตัวขึ้นในภาคส่วนต่างๆ และผลักดันให้เกิดการยกระดับ

ศักยภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาวเพื่อการเติบโตที่ยั่งยืนของประเทศ ธปท. ได้เลือกใช้กรอบเป้าหมายเงินเพื่อแบบยืดหยุ่น ซึ่งเอื้อให้เราสามารถดูแลอัตราเงินเฟ้อพร้อมกับรักษาการขยายตัวทางเศรษฐกิจควบคู่กับเสถียรภาพทางการเงินและช่วยการยืดเหนี่ยวการคาดการณ์เงินเฟ้อของประชาชนได้อย่างดี

ขณะเดียวกัน ธปท. มีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการประสานความร่วมมือระหว่างธนาคารกลางและหน่วยงานทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศภายในภูมิภาค เพื่อเป็นกลไกคุ้มครองทางการเงินและเพื่อรักษาเสถียรภาพระบบการเงินในภูมิภาค เช่น ความตกลง Chiang Mai Initiative Multilateralization (CMIM) ที่ประเทศสมาชิกสามารถขอรับความช่วยเหลือหากประสบปัญหาดุลการชำระเงินหรือขาดสภาพคล่องระยะสั้น รวมถึงแผนยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงเศรษฐกิจการเงินกับต่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและสนับสนุนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจเพื่อเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับประเทศในภูมิภาค

นอกจากนี้ ธปท. มีเป้าหมายที่จะสร้างสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผ่านการใช้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (Financial sector master plan) และแผนแม่บทการเปิดเสรีบัญชีทุน (Capital account liberalization master plan) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อ

1) **ดูแลเสถียรภาพของระบบการชำระเงินและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสถาบันการเงิน** โดยมุ่งยกระดับคุณภาพบริการของสถาบันการเงินผ่านการแข่งขันที่มากขึ้น เพื่อเพิ่มช่องทางให้ภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้หลากหลาย และลดต้นทุนในการทำธุรกรรมทางการเงิน

2) **เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการลงทุนระหว่างประเทศ** ผ่านการเปิดเสรีทางการเงิน และการผ่อนคลายมาตรการด้านเงินทุนเคลื่อนย้ายให้มีความสมดุลมากขึ้น

3) **เพิ่มความโปร่งใสของระบบสถาบันการเงิน** ผ่านระบบกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินเพื่อให้แน่ใจว่าสถาบันการเงินเหล่านี้มีธรรมาภิบาล (good governance) ให้ความยุติธรรมแก่ลูกค้า เปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ และบรรลุมাত্রฐานสากล นอกจากนี้ ในการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ธปท.

ได้ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับที่ปฏิบัติต่อธนาคารพาณิชย์

ในส่วนของภาครัฐได้เห็นความสำคัญของการเร่งผลักดันปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยกระดับความสามารถการแข่งขันของประเทศในระยะยาว ที่สำคัญได้แก่ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ การสนับสนุนการผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมธุรกิจที่ทำวิจัยพัฒนา และการปรับโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อเพิ่มความโปร่งใส (Transparency) เช่น การปฏิรูปเกณฑ์ส่งเสริมการลงทุนของ BOI หรือ การปฏิรูปเพื่อปราบปรามคอร์รัปชันโดยเน้นกระบวนการตรวจสอบที่รัดกุมขึ้น ซึ่งในระยะสั้นอาจจะมีปัญหาความล่าช้าในบางโครงการบ้าง แต่ในระยะยาวจะเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

ส่วนที่ 5 : บทสรุป “ประสานความร่วมมือทุกภาคส่วน”

ท่านผู้มีเกียรติครับ

ผมมองว่าเอกชนไทยในหลายธุรกิจ รวมถึง SMEs มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและมีจุดแข็งที่โดดเด่น แม้ว่าความผันผวนทางเศรษฐกิจทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศจะส่งผลกระทบเชิงวัฏจักร ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องหาทางปรับตัวรับมือ แต่พร้อมกันนั้นหลายธุรกิจได้เรียนรู้และเก็บเกี่ยวโอกาสต่างๆ ที่เข้ามา รวมทั้งได้มีการวางแผนระยะยาวที่จะเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของตนให้ดียิ่งขึ้น

ผมเชื่อว่าภาครัฐนั้นมีบทบาทสำคัญในการช่วยสนับสนุนให้เอกชนสามารถปรับตัวได้ อีกทั้งช่วยให้เอกชนดำเนินกิจการไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ที่ผ่านมารัฐบาลมีส่วนสำคัญยิ่งในการช่วยปรับโครงสร้างและกระตุ้นให้เศรษฐกิจเติบโต ด้วยการดำเนินนโยบายทั้งเชิงรับและเชิงรุกในการรับมือกับความท้าทายเฉพาะหน้าและความท้าทายเชิงโครงสร้าง ล่าสุดรัฐบาลได้ประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดการปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมและมียุทธศาสตร์ระยะยาวเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันและสร้างความเข้มแข็งให้ประเทศไทย

สำหรับ ธปท. เรามีหน้าที่หลักในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเงิน และรักษาความสมดุลของการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว พร้อมทั้งสร้างภูมิทัศน์ระบบสถาบันการเงิน (financial landscape) และใช้เครื่องมือ นโยบายการเงินให้เหมาะสมกับภาวะการณ์และพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ผมเชื่อว่า การประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนเป็นปัจจัยสำเร็จที่สำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปรับระดับการพึ่งพิงของเศรษฐกิจในระยะสั้น และส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ขอบคุณครับ